

2024

SANSKRIT

(Honours Core)

Paper : SKT-HC-4036

(Sanskrit and World Literature)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

(Survey of Sanskrit Literature in the World)

(Marks : 10)

1. Answer the following in brief : 1×3=3

अधस्तनानाम् उत्तरं संक्षेपेण प्रदेयम्—

(a) Who is the writer of the poem, *Brahma*?
Brahma इति पद्यस्य रचयिता कः?

(b) The *Leaves of Grass* is a single poem / a
collection of poems.

(Write down the correct word)

Leaves of Grass एकमेव पद्यम् / पद्यसमूहः।

(शुद्धं पदं चयनीयम्)

(2)

(c) _____ has been composed by T. S. Eliot.
(Fill in the blank)
_____ इति पद्यं T. S. Eliot महोदयेन विरचितम्।
(रिक्तस्थानं पूर्यतु)

2. Write two Sanskrit words which have been used by T. S. Eliot in his poem, *The Waste Land*. 2
The Waste Land इति पद्ये T. S. Eliot महोदयेन व्यवहृतं संस्कृतपदद्वयं लेखनीयम्।

3. Write a note on the general survey of the classical Sanskrit literature in the literature of the West. 5
पाश्चात्यसाहित्ये लौकिकसंस्कृतसाहित्यसन्दर्भः इति विषये आलोच्यताम्।

UNIT—II

(Upaniṣads and Gītā in the West)

(Marks : 10)

4. Answer any one of the following : 10
अधस्तनयोः एकतरस्य उत्तरं प्रदेयम्—

(a) Discuss how Upaniṣadic thought travelled through the thought of the land outside India as per your course.

भारतात् बहिः अन्यासु भूमिषु उपनिषदीयम् अवधारणं कथं विस्तृतं जातं तद्विषये पाठ्यक्रमानुसारम् आलोच्यताम्।

(3)

(b) Explain how the importance of the *Gītā* has been exhibited in the literature and society of the West.

पाश्चात्यसमाजे तद्यतसाहित्ये च गीतायाः महत्त्वं कथं प्रदर्शितं तद्विषये व्याख्यायताम्।

UNIT—III

(Sanskrit Fables in World Literature)

(Marks : 10)

5. Answer any one of the following : 10
अधस्तनयोः एकतरस्य उत्तरं प्रदेयम्—

(a) Write a note on the impact of the story of the *Pañcatantra* in the literary world outside India.

भारतवर्षात् बहिः साहित्यजगति पञ्चतन्त्रकथायाः प्रभावः कीदृशोऽस्ति तद्विषये एका टिप्पणी लेखनीया।

(b) Write short notes on the following :

अधस्तनयोः विषये संक्षिप्ता टिप्पणी लेखनीया—

सिंहासनद्वान्त्रिंशिका ; शुकसप्ततिः।

UNIT—IV

(Rāmāyaṇa and Mahābhārata in
South-Eastern Asia)

(Marks : 20)

6. Answer the following : 1×3=3

अधस्तनानाम् उत्तरं प्रदेयम्—

(a) What is the name of the Karbi-Rāmāyaṇa?

कार्विरामायणस्य नाम किम्?

(b) Bhagadatta is connected to the story of the
Rāmāyaṇa / Mahābhārata.

(Choose the correct word)

भगदत्तः रामायणकथया / महाभारतकथया सह संयुक्तोऽस्ति।

(शुद्धम् उत्तरं प्रदेयम्)

(c) What is the name of the last chapter of the
Rāmāyaṇa?

रामायणस्थस्य अन्तिम-अध्यायस्य नाम किम्?

7. Write the name of the two main recensions of
the Mahābhārata.

महाभारतनिष्ठ-प्रधानसंस्करणद्वयस्य नाम लिखतु।

8. Write short notes on any one of the following : 5

अधस्तनयोः एकस्य विषये संक्षिप्ता टिप्पणी लेखनीया—

(a) The names of the Parvans of the
Mahābhārata

महाभारतनिष्ठपर्वनामानि

(b) The Rāmācaritamānasa

रामचरितमानस

9. (a) How does Rāma story remain prominent
in the South-East Asian literature?
Discuss. 10दक्षिण-पूर्व-एशियामहादेशागते साहित्ये रामकथा कथं विस्तृता
अस्ति इति विषये आलोच्यताम्।

Or / अथवा

(b) Discuss how the Mahābhārata story is
connected with the tradition of the
South-East Asia.दक्षिण-पूर्व-एशियामहादेशनिष्ठायां परम्परायां महाभारत-
कथा केन प्रकारेण संयुक्ता वर्तते तद्विषये विशदं
व्याख्यायताम्।

(6)

UNIT—V

(Kālidāsa in the West)

(Marks : 10)

10. Answer the following questions : 1×3=3

अधस्तनानां प्रश्नानाम् उत्तरं प्रदेयम्—

(a) Which one is the best work of Kālidāsa?

कालिदासस्य उत्तमा सृष्टिः का अस्ति?

(b) Name one German scholar who praised the drama, *Abhijñanaśakuntalam* in a very lucid way.

शर्मण्यदेशीयेन केन पण्डितेन अभिज्ञानशकुन्तलनाटकस्य सातिशायप्रशंसा कृता?

(c) With which Western writer Kālidāsa is often compared?

केन पाश्चात्यसाहित्यिकेन सह कालिदासः सततं तुल्यते?

11. Write a note on the theatrical performance of the drama, *Abhijñanaśakuntalam* outside India. 2

भारतात् बहिः अभिज्ञानशकुन्तलनाटकस्य मञ्चोपस्थापनं कथं जातं तद्विषये लिख्यताम्।

12. (a) Discuss the English translation of the works of Kālidāsa. 5

कालिदासीयकाव्यानाम् आङ्गलानुवादं गृहीत्वा आलोचनं करणीयम्।

24A/734

(Continued)

(7)

Or / अथवा

(b) Assess Kālidāsa's place in the Western literature.

पाश्चात्यसाहित्ये कालिदासस्य स्थानमिति विषये आलोच्यताम्।

UNIT—VI

(Sanskrit Studies across the World)

(Marks : 20)

13. Where was Nālandā University situated in ancient India? 1

नालन्दाविश्वविद्यालयः प्राचीनभारते कुत्र आसीत्?

14. Answer the following : 2×2=4

अधस्तनयोः उत्तरं प्रदेयम्—

(a) Who was Dhīreśwarācārya? What is the name of his book?

धीरेश्वराचार्यः कः आसीत्? तद्विरचितस्य ग्रन्थस्य नाम किम्?

(b) Name two prominent Tols of Assam which are still working fully.

इदानीन्तनकालपर्यन्तं सुष्ठुतया चालितस्य असमप्रदेशस्थितस्य टोलद्वयस्य नाम लेखनीयम्।

24A/734

(Turn Over)

15. Write short notes on any *one* of the following : 5

अधस्तनयोः एकतरस्य विषये संक्षेपेण टिप्पणी विरचनीया—

(a) Sanskrit study centres in Kashi

काशीस्थसंस्कृताध्ययनकेन्द्राणि

(b) Sanskrit study centres in America

अमेरिकामहादेशस्थितसंस्कृताध्ययनकेन्द्राणि

16. Answer any *one* of the following : 10

अधस्तनयोः एकतरस्य उत्तरं प्रदेयम्—

(a) Discuss some of the prominent Sanskrit study centres outside India.

भारतात् बहिः स्थितानि मुख्यानि संस्कृताध्ययनकेन्द्राणि
अवलम्ब्य आलोचना कार्या।

(b) Write a note on the contribution of Assam in the field of study of Sanskrit.

संस्कृताध्ययनक्षेत्रे असमस्य अवदानम् इति विषये एका टिप्पणी
विरचनीया।

★ ★ ★